

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

การศึกษาความเชื่อและพฤติกรรมสุขภาพโดยประยุกต์ใช้แบบแผน
ความเชื่อด้านสุขภาพของคนงานชาวพม่าในโรงงานผลิตแปดสด
จังหวัดสมุทรปราการ

STUDY ON HEALTH BELIEFS AND BEHAVIORS BY APPLICATION OF
A HEALTH BELIEF MODEL AMONG BURMESE WORKERS IN
A FRESH DUCK FACTORY SAMUTPRAKARN PROVINCE

สุจิตตรา บุตรวงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

การศึกษาความเชื่อและพฤติกรรมสุขภาพโดยประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ

ของคณงานชาวพม่าในโรงงานผลิตเป็ดสด

จังหวัดสมุทรปราการ

STUDY ON HEALTH BELIEFS AND BEHAVIORS BY APPLICATION OF

A HEALTH BELIEF MODEL AMONG BURMESE WORKERS IN

A FRESH DUCK FACTORY SAMUTPRAKARN PROVINCE

สุจิตตรา บุตรวงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ตรวจสอบและอนุมัติให้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย)

เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2558

รองศาสตราจารย์ ดร.วรัญญา ว่องวิทย์
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

อาจารย์ ดร.วรางคณา วิเศษมณี ลี
อาจารย์ที่ปรึกษา

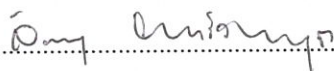
อาจารย์ ดร.วรางคณา วิเศษมณี ลี
กรรมการ

อาจารย์ ดร.นิลาวรรณ งามขำ
กรรมการ

อาจารย์ ดร.วรางคณา วิเศษมณี ลี
ประธานหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(การจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย)

รองศาสตราจารย์อิสยา จันทรวิธานุชิต
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เสาวลักษณ์ ลักขมีจรัลกุล
คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

การศึกษาความเชื่อและพฤติกรรมสุขภาพโดยประยุกต์ใช้แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ
ของคณงานชาวพม่าในโรงงานผลิตเปิดสด
จังหวัดสมุทรปราการ

สุจิตตรา บุตรวงศ์ 554075

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วราภรณ์ วิเศษมณี ธี, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยร่วมที่แตกต่างกับพฤติกรรมดูแลสุขภาพและความสัมพันธ์ระหว่างแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ (Health Belief Model) กับพฤติกรรมดูแลสุขภาพของคณงานชาวพม่าในโรงงานผลิตเปิดสด จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นคณงานชาวพม่าจำนวน 300 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 20-25 ปี นับถือศาสนาพุทธ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีสถานภาพโสด มีรายได้มากกว่ารายจ่าย ส่วนใหญ่ไม่มีโรคประจำตัว มีบุคคลที่คอยดูแลขณะเจ็บป่วยคือสามีหรือภรรยา และเมื่อเจ็บป่วยเลือกที่จะไปซื้อยาที่ร้านขายยาใกล้บ้าน ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างดังกล่าว มีความเชื่อด้านสุขภาพโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.35 หมายถึง ระดับการรับรู้ถึงความเชื่อด้านสุขภาพของคณงานชาวพม่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความเชื่อด้านสุขภาพลำดับแรกคือ การรับรู้ประโยชน์และการป้องกันรักษาความเจ็บป่วย รองลงมาคือ ด้านการรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วย ด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดความเจ็บป่วย ด้านแรงจูงใจสุขภาพ และด้านการรับรู้อุปสรรคของความเจ็บป่วยตามลำดับ มีพฤติกรรมดูแลสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.30 หมายถึง การปฏิบัติของคณงานชาวพม่าเกี่ยวกับพฤติกรรมดูแลสุขภาพที่ปฏิบัติเป็นบางครั้งบางคราว โดยมีพฤติกรรมดูแลสุขภาพลำดับแรกคือ การบริโภคอาหารและยา รองลงมาคือ การตรวจรักษาสุขภาพ ด้านการพักผ่อน ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการความเครียด และด้านการออกกำลังกาย และการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ คณงานชาวพม่าที่มีเพศ อายุ ศาสนา และสถานภาพการสมรสที่ต่างกันจะมีพฤติกรรมสุขภาพที่แตกต่างกัน และแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดความเจ็บป่วย และด้านการรับรู้ประโยชน์และการป้องกันรักษาความเจ็บป่วยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมดูแลสุขภาพในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพ คณงานชาวพม่า

STUDY ON HEALTH BELIEFS AND BEHAVIORS BY APPLICATION OF
A HEALTH BELIEF MODEL AMONG BURMESE WORKERS IN
A FRESH DUCK FACTORY SAMUTPRAKARN PROVINCE

SUJITTRA BUTRWONG 554075

MASTER OF SCIENCE (ENVIRONMENTAL AND SAFETY MANAGEMENT)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: VARANGKANA VISESMANEE LEE, Ph.D.

ABSTRACT

The purposes of this research were to compare the different common factors with health care behaviors, and their relationships to the Health Belief Model with the health care behaviors of Burmese workers in a fresh duck factory Samut Prakan province. The samples of this study were 300 Burmese workers with questionnaires were used as a data collection tool. The results found that the most of sample were found to be male, aged between 20 to 25, Buddhists and single. Their education background was primary school, having an income greater than expenses, no underlying diseases, having their spouse as the caretaker upon an illness. In addition, when ill becomins they chose to buy medicines from drugstores near their homes. Health beliefs of the samples were at moderate level with a mean of 2.35, meaning that the level of perception in health beliefs among Burmese workers was moderate. In regard to their health beliefs, the first was perceived benefits of illness prevention and treatment, followed by perceived seriousness of illness, susceptibility to illness, health motivation and illness obstacles, respectively. Their health care behaviors were at moderate levels with a mean of 2.30, meaning that Burmese workers' practices on healthcare behaviors were occasionally carried out. In regard to health care behaviors, the first was food consumption and drugs, followed by health checks, rest, environmental management, stress management and physical exercise. Conforming to the assumptions made, Burmese workers of different sexes, ages, religions and marital status have the different health-related behaviors. On the basis of the Health Belief Model, the perceived susceptibility to illness and perceived benefits of illness prevention and treatment have a positive relationship with health care behaviors with .05 level of statistical significance.

Keywords: Health Belief Model, Health Behavior, Burmese Worker

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณา และความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก อาจารย์ ดร.วรางคณา วิเศษมณีลี และอาจารย์ภัทรพร ยูบลพันธ์ คณะอาจารย์ประจำคณะสาธารณสุขศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่ให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยทั้ง 5 ท่านคือ ผศ. เสาวลักษณ์ ลักษณะมีจรัสกุล คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ผศ. ดร.ศิริลักษณ์ วงษ์วิจิตสุข นักวิชาการอิสระ ผศ. ดร.สุจินดา จารพัฒน์มารูโอะ ผู้อำนวยการโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี ผศ. ดร.ดวงพร กัตัญญุตานนท์ ผู้เชี่ยวชาญสาธารณสุข และอาจารย์ ดร.จตุรงค์ บุญยรัตนสุนทร ประธานหลักสูตรดุขฎิบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และสวัสดิการสังคม ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้ประกอบการ และทีมงานโรงงานผลิตเปิดสดแห่งหนึ่ง จังหวัดสมุทรปราการ ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่สนับสนุนด้านการศึกษาให้แก่ลูกด้วยดีเสมอมา

สุจิตตรา บุตรวงศ์